

PROLEGOMENA

94

rem fuisse principis Apostolorum. Nempe hæc, quæ juxta Græcum est expositiō, propter obscuritatem magis relinquit locum Theodoro Bezæ, & Jansenistis Calvinistarum sectatoribus, ut Paulum faciant authoritate nullo modo inferiorem Petro. Quæ hæresis ab Innocentio X. anno 1647. condemnata est. Rechè Cornelius a Lapide respondet Bezæ, quod nos Jansenistis; Paulum non fuisse inferiorem in laboribus, & gratiis Apostolicis, & passionibus, de quibus ibi agebatur, non in primatu, de quo minimè cum Petro contendit, neque, se negat ei subditum. Ita interpretes Catholici accipiunt etiam illud cap. 12. v. 11. *Nibil enim minus fui ab iis, qui sunt supra modum Apostoli;* Sed hæreticis fixum est, ubique occasionem querere stabilendi errorem. Prætereo innumeratas alias Textus facit, & versionis vulgatae mutationes, præsertim non aperiuntur cum Jansenianis novitatibus passim notatis, præ se ferentes connexionem.

Sensum sanum patitur, sed & pernicioſum obvium titulus hic à Quesnello præfixus Euangelii S. Joannis capiti 10. §. 3. *Brebis de Jesus entendent sa voix: ne peuvent perir; Oves Christi audiunt vocem ejus: perire non possunt:* Istud toto capite nusquam assentitur, neque verum est acceptum sensu potestatis antecedentis, quæ sola libertatem constituit, & propriissime dictam necessitatis antecedentis expertem facultatem. Quod prædestinati perire non possunt, suppositâ prædestinatione, & ut in scholis loquimur, in sensu composito prædestinationis, ac potestas consequente, sive cum actu conjunctâ, nemini dubium est. Sed cum potestatis nomine passim intelligatur antecedens, quæ, ut dixi, propriissima, & libertati unicè sufficiens potestas est, videtur consultiū, & ad animarum fructum utilius dicendum cum Cornelio a Lapide in Joannis cap. 10. v. 28. „*Duplices sunt oves Christi, primò omnes fideles, & Christiani: secundò omnes, & solidi prædestinati, electiæ ad gloriam. His secundis propriè competunt hæc verba Christi; priores enim, puta fideles omnes, sunt oves Christi gregales, & communæ, è quibus multi pereunt, & dominantur.*“ Ita S. Augustinus ostendit de ovibus quare non pereant: de ovibus enim, de quibus dicitur: *Novit Dominus qui sunt ejus, nec lupus rapit, nec fur tollit, nec latro interficit.* Postiores ergo sunt oves Christi è grege fidelium electæ, & singulæ lares, è quibus nullus perit, sed omnes salvantur: de prioribus tamen quoque ait Christus: *Ego vitam æternam do eis; quantum tum scilicet ex me est, quia nimis pro-*

„*mitto eis vitam æternam, meamque opem, & gratiam, omniaque necessaria ad illam ipsi offero, optoque ut salventur. Quod ergo nonnulli ex eis pereant, & damnentur, non mea, sed ipsorum est culpa, qui me audire, gratiæque meæ cooperari nolunt. Nam nec Diabolus, nec quis alius, tam potens est, ut eas rapere possit de manu mea; si ipsi in ea permanere velint, non lenti rapi. Gratia enim mea, quam eis do, tam potens est, & valida ut, si ei cooperari uisque ad finem vitæ velint, nemo eos possit à me abripere; sed si ipsi liberè me relinquant, non est hic raptus, sed liber eorum abitus, apostasia, discessus. Ita Cyrillus, Leontius, Theophylactus, Mal donatus. Vult enim dicere Christus, nullam esse tantam vim, quæ fideles à se abs trahere, & abripere possit; esto ipsorum libertatis sit, posse à Christo abire, cum que desererit,*“

C A P U T XVII.

De factata à Quesnello omnium Observa bōrum Fuarum veritate.

QUANTUM verò, (inquit) ad Morales ipsas in Textum novi Testamenti Considerationes, de quibus, quantum existimo, præcipue agitur, si in opere tamdiu à piis viris per lecto, tam severè à gravissimis Theologis castigato, tam eruditè à doctissimis Episcopis vindicato, qui omnes aliud nihil, quam veritatem ipsam, & Ecclesiæ utilitatem spectabant, difficultatis tamen aliquid etiam superest, id profectò non aliunde potest oriri, quam aur ex aliqua fortasse vocum ambiguitate, aur ex brevitate sententiarum, aut ex eo quod Theologi exteri idiomatic Gallici vim, ac proprietatem non satis assequantur, quod extraneis solet contingere, quibus illius usus, & exercitatio deest.

Solo digna Quesnello audacia, atque impudentia est, sumum Pontificem tali epistolâ convenire, quæ dum reverentiam profitetur, ac demissionem, solenne ejus judicium, & prolatam supremâ autoritate sententiam accusare non veretur de ignorantia, imprudentia, injustitia, de tot erroribus, quot illa censuris Considerationes morales quadriennio ante confixerat. Non levis enim imprudentia, & injustitia fuisset, ob solam vocum ambiguitatem Considerationes illas, seu Observationes à pluribus Episcopis approbatas proscribere, tanquam continentes Do